

Балтабаева Дина Балтабаевна
магистрант гр. 08-NBT-2

Реферат

Ключевые слова: бюджет, бюджетная программа, ожидаемый эффект, бюджетные средства, экспертная оценка, метод анализа иерархий, стратегический план.

Структура диссертационного исследования определена задачами и логикой исследования и состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованной литературы и приложений.

Цель исследования заключается в разработке информационной системы по оценке ожидаемого эффекта от бюджетных программ, применяя метод анализ иерархий, как аппарат математической обработки социально-экономических систем, в соответствии со стратегическим планом развития Министерства Здравоохранения Республики Казахстан.

Задачи исследования:

- теоретическое исследование системы бюджетирования в Республике Казахстан;
- анализ бюджетных программ стратегического планирования Министерства здравоохранения Республики Казахстан на 2009-2011 годы;
- изучение теории метода анализа иерархии, как эффективного математического аппарата для исследования социально-экономических систем;
- разработка модели определение ожидаемого эффекта бюджетной программы;
- разработка метода перераспределения бюджетных средств в рамках одного администратора бюджетных программ в условиях оперативного управления, в определенно заданных ограничениях;
- проектирование и разработка информационной системы в условиях оперативного управления для построения иерархии бюджетирования и определение ожидаемого эффекта.

Предметом исследования является процесс бюджетирования в условиях оперативного управления на уровне администраторов бюджетных программ.

Информационная система была разработана на платформе 1С: Предприятие 8.0, как инструмент для хранения, модификации и обработки баз данных показателей, и обработки экспертной оценки.

Применение метода анализа иерархий в планировании процесса бюджетирования, с целью оценки ожидаемого эффекта от произведенных сегодня затрат бюджетных средств для получения наилучшего результата в желаемом будущем является научной новизной работы.

Реферат

Бағыттаушы сөздер: бюджет, бюджет бағдарламасы, күтілетін әсер, бюджет қаражаты, сараптамалық жүйе, иерархия саралау әдісі, стратегиялық жоспар.

Диссертациялық зерттеу құрылымы тапсырмалармен және зерттеу логикасымен айқындалған және кіріспеден, үш бөлімнен, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшадан тұрады.

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министірлігінің даму стратегиялық жоспарына сәйкес, әулеметтік-экономикалық жүйелерді өңдейтін математикалық құрал ретінде иерархия саралау әдісін қолдана отырып, бюджет бағдарламаларынан күтілетін әсерді бағалайтын ақпараттық жүйені жобалау зерттеудің мақсаты болып табылады.

Зерттеу міндеттері:

– Қазақстан Республикасының бюджеттеу жүйесін теоретикалық жағынан зерттеу;

– 2009-2011 жылдарға Қазақстан Республикасының стратегиялық жоспарлау бюджет бағдарламаларын саралау;

– иерархия саралау әдісін теоретикалық жағынан зерттеу;

– бюджет бағдарламасынынан күтілетін әсерді анықтайтын модельді жобалау;

– белгіленген шектеулерде оперативті басқару жағдайында бюджет бағдарламасының бір администраторы шегінде бюджет қаражаттарын қайта бөлу әдісін жобалау;

– бюджеттеу иерархиясын құру және күтілетін әсерді анықтау мақсатымен оперативті басқару жағдайында ақпараттық жүйені жобалау және өңдеу.

Бюджет бағдарламалары администраторы деңгейінде оперативті басқару жағдайында бюджеттеу процессі зерттеу пәні болып табылады.

Ақпараттық жүйе, көрсеткіштердің деректер базасын сақтау, өзгерту және өңдеу, сонымен қатар сараптамалық жүйені өңдеу құралы болып табылатын 1С: Предприятие 8.0 платформасында жобаланды.

Бюджет қаражаттарының бүгінгі күні жасалған шығындарынан болашақта ең әсерлі нәтижені айқындау үшін күтілетін әсерді бағалау мақсатымен бюджеттеу процессін жоспарлауда иерархия саралау әдісін қолдану жұмыстың ғылыми жаңалығы болып табылады.

Abstract

The Keywords: budget, budgetary programs, expected effect, budgetary resources, expert system, method of analysis of hierarchies, the strategic plan.

Structure of the dissertation research defines the tasks and logic of the study and consists of an introduction, three chapters, conclusion, bibliography and appendices.

Information system for assessing the expected effect of budget programs, applying the method of analysis of hierarchies, as a tool for mathematical treatment of the socio-economic systems, in accordance with the strategic plan of the Ministry of Health of the Republic of Kazakhstan is purpose of research.

Research problem:

- theoretical research of the budgeting system in the Republic of Kazakhstan;
- analysis of budget programs of strategic planning of the Republic Kazakhstan's Ministry of Health for 2009-2011;
- research of the theory of the hierarchy analysis method as an effective mathematical tool for the socio-economic systems research;
- develop a model to determine the expected effect of the budget program;
- develop a method for budget transfers within the same administrative budget programs in terms of operational management, to a certain specified restrictions;
- design and development of information systems in terms of operational management to build a hierarchy of budgeting and the definition of the desired effect.

The subject of research is budgeting process in terms of operational management at the level of administrators of budgetary programs.

The information system was developed by 1С: Предприятие 8.0, as a tool for storage, modification and processing of database performance, and processing of expert systems.

The scientific novelty of the work is application of the method of hierarchies' analysis in the budget planning process to assess the expected effect of budgetary resources expenditure and to get the best result in the desired future.